

03.05.2013.

Sabiedrības komentārs 2012. gada pārskatam

2013.gada 30.aprīlī AS „Ditton pievadķēžu rūpnīca”, turpmāk – Sabiedrība, publicēja Sabiedrība revidēto gada pārskatu ar revidenta SIA „Deloitte Audits Latvia”, turpmāk – Revidents, ziņojumu.

Revidenta ziņojumā norādīti daži spriedumi attiecībā uz Sabiedrību, kuri pēc Padomes un Valdes domām, ir būtiska informācija priekš akcionāriem un iespējamajiem ieguldītājiem.

Šajā sakarā Padome un Valde uzskata par nepieciešamu, izpildot Finanšu instrumentu tirgus likuma 59.pantu, publicēt sekojošus skaidrojumus.

Sadaļas: Pamatojums atzinumam ar iebildi un Atzinums ar iebildi

1. Par neiespējamību veikt ticamu un garantētu Sabiedrības ieguldījumu nākamo periodu tirgos efektivitātes un rezultativitātes novērtējumu.

Augstākminētie aspekti ir atspoguļoti Revidenta ziņojumos par Sabiedrības 2010., 2011. un 2012.gadu pārskatiem.

Sabiedrība detalizēti komentēja šo aspektu ORICGS, AS „NASDAQ OMX Riga” un Sabiedrības mājas lapās internetā 2012.gada 29.aprīlī Sabiedrības komentārā 2011.gada pārskatam. Sabiedrība uzskata, ka šis komentārs ir pilnībā aktuāls attiecībā uz Revidenta ziņojumu par 2012. gada pārskatu.

Sabiedrība uzskata par nepieciešamu atkārtoti pievērst uzmanību sekojošam.

Pastāvošajā ekonomiskajā situācijā, kad novērojama nestabilitāte un negatīvo tendenču pastiprināšanās pasaules ekonomikā, piemēram, Eirozonas automobiļu būves ražošanas krituma apstākļos pēdējo 18 mēnešu laikā pēc kārtas, izdarīt ticamas un ilgtermiņa tirgus prognozes ilgstošai perspektīvai nav iespējams.

Šajā ziņā Revidenta secinājumi pilnībā sakrīt ar Sabiedrības nostāju, kura izklāstīta gada pārskata Vadības un Padomes ziņojumos, kā arī iepriekš tika atklāta Sabiedrības starpperiodu pārskatu pielikumos.

Tai pašā laikā, analizējot Sabiedrības ieguldījumu nākamo periodu tirgos aspektu, ir jāatzīst, ka Sabiedrības prognozes par saprātīgu perspektīvu pilnībā attaisnojās. Par to liecina Sabiedrības 2012.gada darbības rezultāti, kā arī tas, ka Sabiedrība ir saglabājusi un nostiprinājusi savu pozīciju šajos tirgos.

Protams, komercdarbības riski vienmēr ir aktuāli. Protams, Sabiedrība nevar aprobežot savu darbību tikai ar Latviju un objektīvi apstākļi prasa tās klātbūtni citos tirgos un ar dažādu riska pakāpi. Risku pastāvēšana nenozīmē, ka Sabiedrībai jāizbeidz darbību līdz brīdim, kamēr priekš Sabiedrības izveidosies kāds ideāls tirgus, ar absolūtām garantijām un aizsardzību. Šādu apstākļu tirgū nebūs nekad.

Sabiedrībai ir spiesta darboties un tā darbosies visos tirgos, maksimālu ņemot vērā, prognozējot un vadot riskus. Šajā sakarā Sabiedrība ir solidāra ar Revidentu tajā, ka šie tirgus riski un nosacījumi ir dinamiski, tos nav iespējams paredzēt ilgtermiņā un precīzās robežās, bet nepieciešams pastāvīgi analizēt šo dinamiku un savlaicīgi koriģēt Sabiedrības politiku, tai skaitā izmantojot Sabiedrības ieguldījumus nākamo periodu tirgos.

Sabiedrība tādu darbību veic pastāvīgi.

2. Par uzkrājumiem saistībā ar Sabiedrības darbību 2011. un 2012. gados.

Saskaņā ar Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību normām lēmums par uzkrājumiem attiecas uz pašas kapitālsabiedrības kompetenci. Ekspertu institūciju spriedumi – tās ir

rekomendācijas Sabiedrībai, kā arī uzmanības akcentēšana uz tiem apstākļiem, kuri var radīt Sabiedrības izdevumu rašanās riskus nākotnē un kas nav atspoguļoti gada pārskatā.

Lēmumam par uzkrājumiem nepieciešama formāla pazīme (tas ir, konkrēti apstākļi, kas ir iestājušies, vai apstākļi, kas acīmredzami var iestāties, vai Latvijas Republikas tiesību normās paredzēti apstākļi) un neformāla subjektīvā pazīme (tas ir, varbūtības novērtējums attiecībā uz neiestājušos notikumu un ar to saistītiem izdevumiem, kuriem nepieciešami uzkrājumi).

Dotajā konkrētajā gadījumā Sabiedrība nesaskata ne formālu, ne neformālu subjektīvu pamatu tādiem Sabiedrības izdevumiem, kas saistīti ar tās darbību 2011. un 2012.gados, kuriem 2012. gada pārskatā nepieciešams paredzēt uzkrājumus, un šajā daļā Sabiedrības viedoklis nesakrīt ar Revidenta vērtējošajiem spriedumiem.

Par šo apstākļu turpmāko attīstību Sabiedrība papildus informēs akcionārus.

Sadaļa: Apstākļu akcentējums

Sabiedrība sistemātiski analizē un pēc iespējas vada saimnieciskās un komerciālās darbības riskus.

Kā minēts augstāk, Sabiedrība uzskata, ka nav tāda tirgus un nav tādas komercdarbības, kuros pilnībā nebūtu tādu risku.

Tādi riski tiek novērtēti pēc uzņēmuma biznesa specifikai atbilstošiem modeļiem. Šķiet, ka Revidents, izsakot spriedumus attiecībā uz Sabiedrības riskiem, ir piemērojis nekorektu modeli. Šis modelis ir attiecināms uz bankas-kreditora un aizņēmēja attiecībām, kurās tiek ģenerētas vienīgi tiešās attiecības (bez starpniekiem), kurās bankai-kreditoram ir dominējošā loma un kuras parasti netiek dibinātas asas konkurences apstākļos, kur piedāvājums pārsniedz pieprasījumu un patērētāju intereses ir prioritāras. Šādos modeļos diferenciācija un liels skaits tiešo partneru (aizņēmēju) patiešām samazina kredītēšanas riskus salīdzinājumā ar vienu-dviem lieliem aizņēmējiem.

Ražošanas sfērā funkcionē cits attiecību modelis. Kā gala patērētājam iegādājoties televizoru vai automobili, katrs no mums nestājas tiešās tiesiskajās attiecībās ar to ražotājiem, piemēram, Sony vai Mercedes-Benz. Arī veikali (saloni), kuri pārdod šīs preces vai sniedz pakalpojumu, nav šo koncernu tiešie partneri. Un pilnīgi nekad tiešie partneri ar gala patērētāju nebūs šo preču un pakalpojumu komplektējošo daļu ražotāji (piegādātāji). Šajās sfērās darbojas funkciju dalīšana starp tirgus dalībniekiem, kuri ir integrēti tādā modelī, ar komerciālo sakaru sistēmu.

Šajā sistēmā priekš ražotāja būtiska ir dalība noteiktā tirgus segmentā, iespēja realizēt savu produkciju, pie tam kanālu (vai starpnieku) skaits virzot produkciju šajā tirgū ir svarīgs, bet tam nav noteicošā rakstura.

Acīmredzami, ka firma-starpnieks, kas nodrošina Sabiedrības produkcijas piegādi austrumu tirgos (līdz 60% no kopējā saražotā apjoma), kā arī ar saimnieciski-komerciālajiem sakariem ar to saistītie dīleri, tas ir, tie, kas izpilda loģistikas un transportēšanas, glabāšanas operācijas, īsteno reklāmu, preču zīmes aizsardzību, viltotas produkcijas izplatīšanas apkarošanu, muitas operācijas, operācijas ar izejvielu piegādi, garantijas saistību nodrošināšanu u.c., nav Sabiedrības produkcijas gala pircēji, un šajā daļā viņi acīmredzami nevar garantēt gala pircēju maksājumu riskus.

Pie tam Revidents neakcentē to apstākli, ka tiešo komerciālo sakaru optimizācija tieši ietekmē Sabiedrības izdevumus, kas saistīti ar tās saimniecisko-komerciālo darbību, un konkrēti, tos būtiski samazina. Sabiedrības darbības pārkārtošana uz daudziem tiešiem komerciālajiem sakariem ar gala patērētājiem radīs nepieciešamību izpildīt augstāk minētās funkcijas, un tātad uzņemties papildus izdevumus sakarā ar to izpildi, un nepieciešamību palielināt personāla skaitu darbam ar šiem pircējiem, tai skaitā atverot pārstāvniecības un loģistikas centrus, ņemot vērā Eiropas Savienības muitas robežas, vai izpildot produkcijas pasūtījumus ar pasta sūtījumiem. Tas

ir acīmredzami neracionāli. Pie tam riskus zaudēt gala pircēju maksājumu, ņemot vērā ekonomisko situāciju un tirgū pieņemtos noteikumus, garantēti vienalga nav iespējams izslēgt. Turklāt, riski, kurus akcentē Revidents, iespējami, bet tie obligāti neiestāsies, bet citāda darba organizācijai, kā norādīts augstāk, jebkurā gadījumā prasīs papildus izdevumus Sabiedrībai līdz 2 milj.Ls gadā, kurus Sabiedrībai būtu jāsedz neatkarīgi no citām saistībām.

Tomēr Sabiedrība īsteno pieejamos šo risku vadības pasākumus, nodibinot ar galvenajiem dāļniekiem, kuri strādā ar Sabiedrības produkciju šajā tirgū, līgumattiecības, nosakot atbildību par maksājumiem, kas arī ir minēts Sabiedrības gada pārskatā un Revidenta ziņojumā.

Valde uzskata, ka akcionāriem ir jābūt pieejamai informācijai, kas situāciju raksturo vispusīgi: gan attiecībā uz svarīgiem komerciālajiem riskiem, gan attiecībā uz ekonomiskajām priekšrocībām, kuras izriet no esošās sistēmas organizācijas. Vienpusēja pieeja šajā gadījumā ir nekorekta un rada akcionāriem un investoriem tendenciozu uztveri par Sabiedrības darbību.

Izmantojot modeļus Sabiedrības darbības novērtēšanai svarīgi arī ir ņemt vērā galvenās tendences, kuras norisinās gan pasaules ekonomikā, gan ražošanā konkrēti.

Galvenās ražošanas, ar kurām tā vai citādi ir saistīta mūsu Sabiedrība ar savu produkciju, ir organizētas un strukturētas OEM-ražošanas sistēmā. Šajā sistēmā gala produkta (automobiļa, dzinēja) ražošana (konveijers) nav orientēta uz simtiem tūkstošu atsevišķu gala produkta elementu piegādātāju, noliktavu un loģistikas organizāciju priekš šiem elementiem. Šīs ražošanas ir orientētas uz 2-3 OEM kompānijām-piegādātājiem, kas veic atsevišķu gala produktu mezglu un konstrukciju komplektāciju, kuri arī izpilda loģistikas un transportēšanas funkcijas. Savukārt, OEM-piegādātāji saņem komplektējošas daļas no pirmā līmeņa piegādātājiem (Tier 1) un no otra līmeņa piegādātājiem, kuru vidū var būt atsevišķu elementu, piemēram, ķēžu, dzinēju elementu vai elektronikas ražotāji. Sabiedrībai esošais sertifikāts ISO/TS 16949 dod Sabiedrībai tādu iespēju savas produkcijas piegādes iespēju pirmā līmeņa piegādātāja (Tier 1) vai otrā līmeņa statusā priekš OEM-ražošanas un turpmākās gala produkta apkalpošanas pie patērētāja.

No šīs struktūras acīmredzami izriet, ka pasaules ekonomikā (ražošanas sfērā) tiek meklētas optimizācijas, funkciju sadalīšanas un tiešo līgumattiecību samazināšanas tendences, orientējoties uz objektīvi nepieciešamo partneru skaitu darbības mērķu sasniegšanai, bet nevis uz formāliem līgumattiecību skaita rādītājiem.

Šajā sistēmā kompānijas, un Sabiedrība tai skaitā, ir orientētas uz ražošanas un saimnieciski-komerciālo sakaru paplašināšanu, tomēr ne visi priekšlikumi un projekti ir pieņemami, tā kā ne visi atbilst kompāniju mērķiem un misijai un var disbalansēt esošos sakarus, rezultāta nodarot kaitējumu tirgum un kompāniju interesēm.

Sīkāk par OEM sistēmu ieguldītāji var iepazīties, piemēram, vietnēs www.perfect-costing.com, www.cieautomotive.com, www.cargroup.org u.c..

Noslēgumā Sabiedrība atzīmē, ka tās un visu citu tirgū klātesošo ražošanu ražošana un tās apjomi, ir atkarīgi no tekošās situācijas un ekonomiskās aktivitātes tirgū, no gala produkta pieprasījuma un piedāvājuma attiecības, no piedāvājamās cenas un lietderības ražot par šo cenu attiecības, tiek formētas, pamatojoties uz atsevišķiem pasūtījumiem, kuri nav saistīti savā starpā un orientēti uz dažādiem gala patērētājiem. Kopējā gala patērētāju parāda summa uz 30.04.2013. samazinājās par 36%. Par norēķinu tendencēm Sabiedrība papildus informēs ieguldītājus.

Valde un Padome